

Home>Klage vor Gericht>Gerichtsorganisation der EU und der Mitgliedstaaten>**Fachgerichte**

Specializuoti nacionaliniai teismai

Slowakei

Šiame skyriuje pateikiama informacija apie Slovakijos specializuotų teismų sistemą.

Administraciniai teismai

Už administracinių bylų nagrinėjimą iš esmės atsako **apygardos teismai** (slovak. *krajský súd*) ir Slovakijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas (slovak. *Najvyšší súd Slovenskej republiky*).

Slovakijos Respublikoje nėra atskirų administracinių teismų, vietoj jų veikia atskiros administracinių bylų teisėjų kolegijos.

Specializuoti teismai

Konstitucinis Teismas

Slovakijos Respublikos Konstitucinis Teismas (slovak. *Ústavný súd Slovenskej republiky*) yra nepriklausoma teisminė institucija, jo kompetencija – spręsti dėl teisės aktų konstitucingumo.

Konstitucinio Teismo būstinė įsikūrusi Košice, adresu Hlavná 110, Košice 042 65; dar vienas jo skyrius įsikūręs Bratislavoje, adresu Župne námestí 12.

Kompetencija

Pagal Slovakijos Respublikos Konstituciją Konstitucinis Teismas sprendžia, ar:

įstatymai atitinka **Konstituciją, konstitucinius įstatymus ir tarptautines sutartis**, kurioms **Slovakijos Respublikos Nacionalinė Taryba** yra pritarusi ir kurios ratifikuotos ir paskelbtos įstatymo nustatyta tvarka;

vyriausybės norminiai teisės aktai ir visuotinai privalomos ministerijų ir kitų centrinės valdžios institucijų priimtos teisės nuostatos atitinka Konstituciją, konstitucinius įstatymus ir tarptautines sutartis, kurioms Slovakijos Respublikos Nacionalinė Taryba yra pritarusi ir kurios ratifikuotos ir paskelbtos įstatymo nustatyta tvarka, bei įstatymus;

visuotinai privalomi norminiai teisės aktai atitinka Konstituciją (68 straipsnis), konstitucinius įstatymus ir tarptautines sutartis, kurioms Slovakijos Respublikos Nacionalinė Taryba yra pritarusi ir kurios ratifikuotos ir paskelbtos įstatymo nustatyta tvarka, nebent sprendimą privalo priimti kitas teismas;

visuotinai privalomos vietos valdžios institucijų priimtos teisės nuostatos ir visuotinai privalomi vietos savivaldos institucijų teisės aktai (pagal 71 straipsnio 2 dalį) atitinka Konstituciją, konstitucinius įstatymus, tarptautines sutartis, kurios paskelbtos įstatyme nustatyta tvarka, įstatymus, vyriausybės norminius teisės aktus bei ministerijų ir kitų centrinės valdžios institucijų priimtas visuotinai privalomas teisės nuostatas, nebent dėl jų sprendimą privalo priimti kitas teismas.

Be to, Konstitucinis Teismas privalo:

spręsti dėl tarptautinių sutarčių, dėl kurių susitarta derybomis, kurioms reikalingas Slovakijos Respublikos Nacionalinės Tarybos pritarimas ir kurios turi atitikti Konstituciją ir (arba) konstitucinius įstatymus, atitiktis;

spręsti, ar pagal piliečių peticiją ar Slovakijos Respublikos Nacionalinės Tarybos sprendimu (pagal 95 straipsnio 1 dalį) paskelbto referendumo dalykas atitinka Konstituciją ar konstitucinį įstatymą;

spręsti ginčus dėl kompetencijos tarp centrinės valdžios institucijų, nebent įstatyme nustatyta, kad šiuos ginčus turi spręsti kita valstybės institucija;

nagrinėti fizinių ar juridinių asmenų skundus dėl jų pagrindinių žmogaus teisių ar laisvių pažeidimo tarptautine sutartimi, kurią ratifikavo Slovakijos Respublika ir kuri paskelbta įstatymo nustatyta tvarka, nebent šių teisių ir laisvių apsaugos klausimus turi nagrinėti kitas teismas;

nagrinėti vietos savivaldos institucijų skundus dėl sprendimų ar veiksmų vietos savivaldos srityje prieštaravimo Konstitucijai ar neteisėtumo, nebent šių įstaigų teisių apsaugos klausimus turi nagrinėti kitas teismas;

aiškinti Konstituciją ar konstitucinį įstatymą, kai dėl jų iškyla ginčas;

nagrinėti skundus dėl sprendimų, kuriais patvirtinami arba nepatvirtinami parlamento nario įgaliojimai;

spręsti dėl rinkimų (Slovakijos Respublikos Prezidento, Slovakijos Respublikos Nacionalinės Tarybos, vietos savivaldos institucijų ir Europos Parlamento) konstitucingumo ar teisėtumo;

nagrinėti skundus dėl referendumo ar plebiscito dėl Slovakijos Respublikos Prezidento nušalinimo rezultatų;

spręsti, ar sprendimas likviduoti politinę partiją ar judėjimą arba sustabdyti jo veiklą atitinka konstitucinius ir kitus įstatymus;

spręsti dėl Nacionalinės Tarybos pradėtos apkaltos procedūros Slovakijos Respublikos Prezidentui dėl sąmoningo Konstitucijos pažeidimo ar valstybės išdavimo;

spręsti, ar sprendimas dėl išskirtinių aplinkybių ar nepaprastosios padėties paskelbimo valstybėje ir kiti su šiuo sprendimu susiję sprendimai priimti laikantis Konstitucijos ar konstitucinių įstatymų.

Teismo sudėtis

Konstitucinį Teismą sudaro **13 teisėjų**.

Konstitucinio Teismo teisėjus skiria Slovakijos Respublikos Prezidentas Nacionalinės Tarybos siūlymu 12 metų kadencijai. Nacionalinė Taryba turi pasiūlyti du kartus daugiau kandidatų į teisėjus, nei jų turi paskirti Prezidentas.

Kita svarbi informacija

Konstitucinio Teismo sprendimus priima **trių teisėjų** kolegija arba **plenarinė sesija**.

Konstitucinio Teismo sprendimai yra galutiniai ir neskundžiami.

Konstitucinis Teismas gali pradėti bylą gavęs **prašymą**, kurį pateikė:

ne mažiau kaip penktadalis visų Slovakijos Respublikos Nacionalinės Tarybos narių;

Slovakijos Respublikos Prezidentas;

Slovakijos Respublikos Vyriausybė;

teismas;

generalinis prokuroras (slovak. *generálny prokurátor*);

bet kuris asmuo, kurio teisės nagrinėjamos bylose pagal 127 straipsnį (fizinių ir juridinių asmenų skundai) ir 127a straipsnį (teritorinės savivaldos subjektų skundai);

Slovakijos Respublikos Aukščiausioji audito institucija (slovak. *Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky*) 126 straipsnio 2 dalyje nurodytose bylose (neatsižvelgiant į Aukščiausiosios audito institucijos jurisdikciją);

Slovakijos Respublikos teisėjų tarybos pirmininkas, kai klausimas susijęs su 125 straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų dėl teisingumo vykdymo konstitucingumu;

ombudsmenas, kai klausimas, susijęs su teisės akto konstitucingumu, kaip nurodyta 125 straipsnio 1 dalyje, ir kai toliau taikant tokį teisės aktą gali būti pažeistos pagrindinės teisės ir laisvės ar žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės, įtvirtintos tarptautinėje sutartyje, kurią Slovakijos Respublika ratifikavo ir paskelbė įstatyme nustatyta tvarka;

bet kuris asmuo, ginčijantis Slovakijos Respublikos Aukščiausiosios audito institucijos audito veiklą 126 straipsnio 2 dalyje nurodytoje byloje.

Teisinių duomenų bazės

[Slovakijos Respublikos Konstitucinio Teismo interneto svetainėje](#) galima nemokai susipažinti su:

teismo sprendimais,

pranešimais apie išvadas ir nutarimus,

pranešimais spaudai,

tarptautine veikla,

informacija apie teismą.

Specialusis baudžiamųjų bylų teismas

[Specialusis baudžiamųjų bylų teismas](#) įsteigtas 2009 m. vietoj Specialiojo teismo. Baudžiamųjų bylų teismas nagrinėja baudžiamąsias bylas ir kitus teismo procese sprendžiamus klausimus, kaip nustatyta teisės aktuose (Baudžiamojo proceso kodekse). Tai yra pirmosios instancijos teismas, turintis apygardos teismo statusą. Įstatymo Nr. 301/2005 (Baudžiamojo proceso kodeksas) 14 straipsnyje nustatyta šio teismo kompetencija ir funkcijos.

Slovakijos Respublikos specialiojo baudžiamųjų bylų teismo kontaktiniai duomenys:

Adresas: Suvorovova č. 5/A, P.O.BOX 117, 902 01 Pezinok

Telefonas +421 33 69 031 14

Faksas +421 33 69 032 72

Kompetencija

Specialiojo baudžiamųjų bylų teismo jurisdikcijai priklauso bylas, susijusias su šiomis nusikalstamomis veikomis:

pirmo laipsnio žmogžudystė;

manipuliacijomis viešaisiais pirkimais ir viešais aukcionais, kaip nustatyta Baudžiamojo kodekso 266 straipsnio 3 dalyje;

valiutos ir vertybinių popierių klastojimu ir padirbinėjimu, kaip nustatyta Baudžiamojo kodekso 270 straipsnio 4 dalyje;

valstybės pareigūno piktnaudžiavimu įgaliojimais, kaip nustatyta Baudžiamojo kodekso 326 straipsnio 3 ir 4 dalyse, kartu su b, c, e, f, g, h, i, l arba m punktuose nurodytomis nusikalstamomis veikomis;

kyšio paėmimu, kaip nustatyta Baudžiamojo kodekso 328–330 straipsniuose;

kyšio davimu, kaip nustatyta Baudžiamojo kodekso 332–334 straipsniuose;

netiesiogine korupcija, kaip nustatyta Baudžiamojo kodekso 336 straipsnyje;

rinkėjų papirkinėjimu, kaip nustatyta Baudžiamojo kodekso 336a straipsnyje;

korupcija sporte, kaip nustatyta Baudžiamojo kodekso 336b straipsnyje;

nusikalstamų grupių kūrimu, jų veiklos organizavimu ar skatinimu, nusikalstamų grupių padarytais itin sunkiais nusikaltimais;

terorizmu;

nusikaltimais nuosavybei, kaip nustatyta specialiosios Baudžiamojo kodekso dalies ketvirtame skyriuje, arba ekonominiais nusikaltimais, kaip nustatyta specialiosios Baudžiamojo kodekso dalies penktame skyriuje, kai dėl nusikaltimo padaryta žala arba gauta nauda bent 25 000 kartų viršija nedidelę žalą, nustatytą Baudžiamajame kodekse, arba kai padaryto nusikaltimo mastas bent 25 000 kartų viršija nedidelę žalą, nustatytą Baudžiamajame kodekse;

žala Europos Sąjungos finansiniams interesams;

su a–l arba m punktuose išvardytomis nusikalstamomis veikomis susijusiais nusikaltimais, kai įvykdomos bylų sujungimo sąlygos;

ekstremizmu, kaip nustatyta Baudžiamojo kodekso 140a straipsnyje.

Paskutinis naujinimas: 27/02/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.